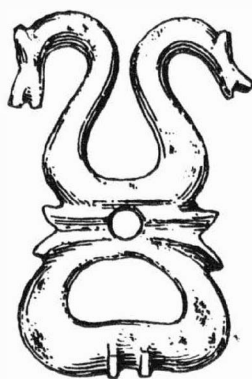

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1976

BRNO 1978

Flusses Dyje im Kat. Gebiet der Gemeinde Mušov, wo ein Úněticer Grab abgerissen wurde. Hier übernahmen sie bereits aufgesammelte Reste von zwei Skeletten, eine Bronzenadel, feine Bruchstücke von bronzenem Haarschmuck und eine kleine Schüssel. Bei der Untersuchung der Fundumstände wurde mit Hilfe eines Baggers eine mässig eingetiefte Grube in der Wand oberhalb der Fundstelle freigelegt, die jedoch keine Belege über die Beziehung zu dem zerstörten Grab gewährte. Im südlichen Teil der Schottergrube untersuchten dann die Angestellten des Institutes vor dem arbeitenden Bulldozer den Teil eines úněticer Objektes, aus dem nur eine begrenzte Zahl wenig typischer Scherben gewonnen wurde.

ÚNĚTICKÉ SÍDLIŠTĚ A POHŘEBIŠTĚ V SUCHOHRDLÍCH U MIROSLAVI

/okr. Znojmo /

Stanislav Stuchlík, AÚ ČSAV Brno

Na podzim 1976 se prováděla výstavba silnice Brno-Znojmo v úseku Branišovice-Suchohrdly u Miroslavi. Při bagrování hlíny byly porušeny pravěké objekty. Několik nádob a bronzových předmětů zachránil Ing. Karel Steinmetz. Další střepový materiál zachránili dr. J. Ondráček a dr. J. Říhovský z Archeologického ústavu ČSAV v Brně. Zbývající část střepového materiálu zachránil autor. Naleziště se nachází asi 1 km na východ od obce, na mírné terénní vlně v blízkosti místního potoka.

Nálezy zachráněné Ing. Steinmetzem pocházejí z jednoho, případně z několika porušených hrobů. Mezi materiálem byl zastoupen malý hrnek s uchem na prohnutém hrdle, malá miska s prohnutým hrdlem a hrníček s ulomeným a druhotně zabroušeným okrajem. Vedle keramiky zachránil i drobnou bronzovou spirálku a bronzovou záušnici z dvojitého drátu. Nálezy získané pracovníky Archeologického ústavu pocházejí patrně ze sídlištních jam. Jedná se o běžný keramický materiál sídlištního charakteru, z něhož pro datování mají význam střepy z nádoby s horizontálním uchem na výduti a střepy z hrnce se 2 uchy na kónickém hrdle.

Na základě keramiky i bronzů lze sídliště datovat do staršího období únětické kultury.

Úněticer Siedlung und Gräberfeld in Suchohrdly bei Miroslav / Bez. Znojmo /. Im Herbst 1976 wurden beim Strassenbau in der Nähe von Suchohrdly bei Miroslav Gräber und Siedlungsobjekte der Úněticer Kultur gestört. Ing. Karel Steinmetz barg eine Schüssel mit durchbogenem Hals, 2 Töpfe; von denen der eine einen abgebrochenen und sekundär hergerichteten Rand hat, eine bronzene Spirale und Schläfearinge aus doppeltem Draht. Weiteres Scherbenmaterial barg Dr. J. Ondráček CSc. und Dr. J. Říhovský CSc. vom Archäologischen Institut der ČSAV in Brno und der Autor. Das von Ing. Steinmetz geborgene Material stammt vermutlich aus einem oder einigen gestörten Gräbern, das übrige Material stammt aus Siedlungsobjekten. Aufgrund der Keramik sowie der Bronzen kann die Lokalität in den älteren Zeitabschnitt der Úněticer Kultur datiert werden.

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM ÚNĚTICKÉHO POHŘEBIŠTĚ A DALŠÍCH PRAVĚKÝCH OBJEKTŮ VE ŠTĚRKOVNĚ V MUŠOVĚ

/okr. Břeclav /

Stanislav Stuchlík, AÚ ČSAV Brno

Při stavbě vodního díla u Nových Mlýnů na jižní Moravě byla porušena řada pravěkých lokalit. Jednou z těchto lokalit je i štěrkovna Státního statku v Mušově. Naleziště se nachází asi 2,5 km od Mušova na pravém břehu Dyje v blízkosti kóty 177. Menší záchranné výzkumy se zde prováděly již v minulých letech. I. Peškař odtud zachránil hrnek únětické kultury /1/ a K. Ludíkovský zde prozkoumal 5 chat z laténského období /2/. Laténské objekty však ve štěrkovně zjistil i J. Unger /3/. Obsah jednoho únětického hrobu zachránil v létě 1976 i B. Klíma /4/. Ve větší míře se přistoupilo k záchranovacím akcím od října 1976, kdy byla na poměrně velké ploše štěrkovny skryta ornice a bylo zachyceno množství objektů. Při těchto výzkumech, které probíhaly za neobyčejně těžkých povětrnostních podmínek, bylo zjištěno a prozkoumáno dalších 30 objektů.

Nejbohatěji byla na lokalitě zastoupena únětická kultura, do jejíž náplně patřilo 17 hrobů. Několik méně zahloubených hrobů na rozhraní ornice a štěrkového podloží bylo zničeno nebo porušeno buldozerm. Hloubka dalších hrobů kolísala a dosahovala až 200 cm pod ornici. Řada hrobů byla vykradena a ve

všech případech byl tento zásah veden na horní polovinu těla. V několika případech se podařilo zjistit i zbytky dřevěných rakví. Vybavení hrobů bylo celkem chudé. Bronzové předměty byly zastoupeny cyperskou jehlicí, drátěnými náramky a drátěnými záušnicemi. Mezi keramikou se objevily misky, hrnky, koflíky a další tvary. Materiál z pohřebiště není ještě zpracován a je možno jej jen předběžně datovat do klasického období únětické kultury.

Kromě pohřebiště ze starší doby bronzové bylo prozkoumáno ještě několik sídlištních objektů z různých období pravěku. Rámcově do eneolitu je možno datovat jednu jámu s nepočtým střepovým materiálem a štípanou industrií. Velatická kultura byla na lokalitě zastoupena jámou vakovitého tvaru s nebohatým keramickým obsahem. Do laténského období náleží mírně zahloubená chata, částečně porušená bagrováním a jedna jáma s několika střepy. Kromě těchto datovatelných objektů bylo zachyceno i několik kúlových jamek u nichž se nepodařilo zjistit žádný systém.

Výzkum celé odkryté plochy nemohl být pro nepříznivé povětrnostní podmínky dokončen a bude se v něm pokračovat v roce 1977.

P o z n á m k y :

- 1 I. Peškař, Nález keramiky únětické kultury u Mušova, PV 1975, v tisku.
- 2 K. Ludikovský, Keltské sídliště v Mušově /okr. Břeclav /, PV 1973, 44-45, tab. 48.
- 3 J. Unger, Laténské sídlištní objekty u Mušova /okr. Břeclav /, PV 1972, 47.
- 4 B. Klíma, Únětický pohřeb ve štěrkovně u Mušova, PV 1976.

Rettungsgrabung eines Úněticer Gräberfeldes und weiterer prähistorischer Objekte in der Schottergrube in Mušov /Bez. Břeclav/. Beim Bau des Wasserwerkes bei Nové Mlýny in Südmähren wurde ausser weiteren Fundorten auch eine prähistorische Siedlung und Gräberfeld in der Schottergrube des Staatsgutes in Mušov gestört. Die Lokalität ist bereits aus früheren Jahren bekannt, als hier einige latenezeitlichen Hütten untersucht und ein Topf gewonnen wurde, der offensichtlich aus einem Úněticer Grab stammt. Bei der Rettungsgrabung im Jahre 1976 hat man 30 prähistorische Objekte erfasst und untersucht. Am stärksten war auf dem Fundort die Úněticer Kultur vertreten, in deren Inhalt 17 Gräber gehören. In einigen konnte man sekundäre Eingriffe von der Grabausräubung, in einigen auch Reste von Holzärgen feststellen. Die Grabausstattung war ziemlich arm. Von Bronzegegenständen wurden Drahtarmbänder, Drahtschläfenringe und eine zyprische Nadel festgestellt, die Keramik war durch Schüsseln, Töpfe, Tassen und weitere Formen vertreten. Das Gräberfeld kann vorläufig in den klassischen Zeitabschnitt der Úněticer Kultur datiert werden.

Ausser dem Gräberfeld wurden in der Schottergrube weitere prähistorische Objekte untersucht. Das Aneolithikum war durch 1 Siedlungsgrube, ähnlich wie die Velaticer Kultur, vertreten. In den latenezeitlichen Abschnitt gehörte eine mässig eingetiefte Hütte und eine Grube. Ferner kamen hier noch Pfostengruben und undatierbare Objekte vor. Die Grabung des Fundortes wird im Jahre 1977 fortgesetzt werden.

Ú N Ě T I C K Ý H R O B Z M O R A V S K É N O V É V S I

/okr. Břeclav /

Stanislav S t u c h l í k , A Ú Č S A V B r n o

V roce 1973 prováděli pracovníci Jihomoravských naftových dolů výkopové práce pro základy nové naftové věže. Rozrušili při tom kostrový hrob, z něhož zachránili nálezy. Lokalita se nachází na severozápadním okraji obce, západně od silnice Moravská Nová Ves - Prušánky, asi 200 m za posledními budovami. Na naleziště se dostavili O. Marek a R. Skopal z expedice Archeologického ústavu ČSAV v Mikulčicích, kteří zjistili, že hrob je již zcela zničen a získali z něho malý hrníček s prohnutým hrdlem, které je odsazeno od nízkého těla zdobeného 8 skupinami svislých rýh a jehlice s hlavicí roztepanou a svinutou v očko. Hrob je možno datovat do vyvinuté únětické kultury.

Úněticer Grab aus Moravská Nová Ves /Bez. Břeclav/. Im Jahre 1973 wurde bei Aushubarbeiten am nordwestlichen Rand von Moravská Nová Ves ein Skelettgrab zerstört. Das Skelett war vernichtet und man kann weder die Lage noch die Orientierung bestimmen. Aus dem Grab blieb ein Topf mit durchbogenem Hals und mit einer geritzten senkrechten Verzierung auf dem Bauch und eine Nadel mit gehämmertem Ösenkopf erhalten. Aufgrund der Funde kann das Grab in die entwickelte Úněticer Kultur datiert werden.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1976.

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Životská
Na titulním listě : Bronzová přezka ze slovanského sídliště v Mutěnicích
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Guttwaldov, provoz 34 -
Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEI-73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné